

ВПРОВАДЖЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ПРАВА

Москаленко А. В., доктор юридичних наук, професор
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0807-0519>

У сучасних умовах цифровізації освіти важливим завданням закладів вищої освіти є впровадження інноваційних підходів до підготовки майбутніх фахівців. Це особливо актуально для юридичної галузі, де високий рівень професійної підготовки є ключовим для успішного виконання професійних обов'язків. Віртуальні лабораторії, які активно впроваджуються у навчальні програми у всьому світі, виступають ефективним інструментом для покращення навчального процесу. Ці цифрові середовища дозволяють моделювати реальні професійні ситуації, що сприяє розвитку практичних компетентностей, необхідних для сучасного юриста.

Віртуальні лабораторії являють собою інтерактивні програмні платформи, що імітують реальні умови професійної діяльності. У галузі права такі лабораторії можуть включати симуляції судових засідань, переговорів, роботу з нормативно-правовими актами, аналіз юридичних кейсів, складання процесуальних документів тощо. Вони створюють умови для інтеграції теоретичних знань із практичною діяльністю.

Головна мета віртуальних лабораторій – надати здобувачам можливість працювати з реалістичними ситуаціями у безпечному середовищі, де вони можуть експериментувати, припускатися помилок і вчитися без ризику юридичних чи етичних наслідків. Наприклад, платформа для симуляції судового процесу дозволяє студентам виконувати ролі адвокатів, прокурорів, суддів чи свідків, моделюючи всі етапи розгляду справи. Такий підхід сприяє кращому засвоєнню знань та підготовці до реальної професійної діяльності.

Використання віртуальних лабораторій у юридичній освіті має низку значних переваг (рис.1.)

Рис.1 Покращення юридичної освіти через віртуальні лабораторії

Попри очевидні переваги, впровадження віртуальних лабораторій супроводжується певними труднощами:

1. **Високі витрати на розробку та впровадження.** Створення якісного програмного забезпечення вимагає значних фінансових інвестицій.

2. **Необхідність технічного забезпечення.** Далеко не всі навчальні заклади мають сучасну технічну базу, достатню для використання таких платформ.

3. **Підготовка викладачів.** Для ефективної роботи з віртуальними лабораторіями викладачі повинні володіти необхідними навичками та розуміти особливості роботи з такими технологіями.

Юридична освіта в Україні потребує сучасних підходів до підготовки фахівців, які відповідали б вимогам міжнародного ринку праці. Віртуальні лабораторії є потужним інструментом для досягнення цієї мети. Їх впровадження може стати можливим завдяки активній підтримці з боку держави, міжнародних освітніх організацій та співпраці з IT-компаніями.

Також перспективним є розроблення вітчизняних платформ, орієнтованих на українське законодавство. Такі лабораторії можуть допомогти здобувачам працювати з

реальними судовими справами, вивчати практику Європейського суду з прав людини або аналізувати специфіку національних нормативно-правових актів.

Віртуальні лабораторії мають значний потенціал для трансформації юридичної освіти. Вони створюють умови для інтеграції теорії з практикою, сприяють розвитку професійних компетенцій та дозволяють студентам якісно підготуватися до майбутньої професійної діяльності. Попри виклики, пов'язані з їхнім впровадженням, перспективи використання віртуальних лабораторій у підготовці юристів є обнадійливими. Успішна реалізація цього підходу може значно підвищити конкурентоспроможність українських випускників на міжнародному рівні.

Бібліографічний список:

1. Гаврилюк, О. В. Інноваційні технології в юридичній освіті: перспективи впровадження в Україні // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Право. – 2023. – №4. – С. 28–35.

2. Журавська, Н. І. Цифровізація юридичної освіти: досвід і виклики // Юридична освіта і практика. – 2021. – №2. – С. 15–22.

3. Harvard Law School. CaseXplore: The Future of Legal Education. – Cambridge: Harvard University Press, 2020.

4. Клименко, О. П. Практико-орієнтовані методи у підготовці юристів: кейс-стаді та віртуальні симуляції // Юридичний журнал. – 2022. – №6. – С. 45–53.

5. Левченко, І. С., Мороз, А. В. Розробка та впровадження віртуальних лабораторій у юридичних програмах: український досвід // Інновації в освіті. – 2023. – №5. – С. 78–85.